

CD KINH TẾ - KỸ THUẬT

PM.003796

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

VÕ QUỐC VIỆT

ĐÀO THỊ THU HƯƠNG - MA THỊ THUYẾT VÂN

GIÁO TRÌNH

CÂY ĂN QUẢ

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

VÕ QUỐC VIỆT (Chủ biên)
ĐÀO THỊ THU HƯƠNG - MA THỊ THUYẾT VÂN

GIÁO TRÌNH
CÂY ĂN QUẢ

(Dùng cho sinh viên hệ Cao đẳng ngành Trồng trọt)

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

MỤC LỤC

Lời nói đầu	7
Phần 1. ĐẠI CƯƠNG VỀ CÂY ĂN QUẢ	9
Chương 1. VAI TRÒ CỦA NGHỀ TRỒNG CÂY ĂN QUẢ - TÌNH HÌNH SẢN XUẤT CÂY ĂN QUẢ TRÊN THẾ GIỚI VÀ TRONG NƯỚC	11
1.1. Vai trò của nghề trồng cây ăn quả trong đời sống và trong nền kinh tế	11
1.2. Tình hình sản xuất cây ăn quả trên thế giới và ở Việt Nam.....	15
1.3. Những khó khăn, thuận lợi và phương hướng phát triển cây ăn quả ở nước ta.....	24
Chương 2. TÀI NGUYÊN CÂY ĂN QUẢ VIỆT NAM	31
2.1. Danh mục các loại cây ăn quả trong nước	31
2.2. Phân loại cây ăn quả ở Việt Nam	35
2.3. Phân bố tự nhiên cây ăn quả ở Việt Nam.....	36
Chương 3. ĐẶC ĐIỂM HÌNH THÁI HỌC CỦA CÂY ĂN QUẢ THÂN GỖ	39
3.1. Bộ rễ	39
3.2. Mầm và cành	42
3.3. Hiện tượng đa phôi và bất dục ở cây ăn quả	49
Chương 4. VƯỜN ƯƠM VÀ CÁC PHƯƠNG PHÁP NHÂN GIỐNG CÂY ĂN QUẢ	51
4.1. Vườn ươm cây ăn quả	51
4.2. Các phương pháp nhân giống cây ăn quả.....	53
Chương 5. QUY HOẠCH VÀ XÂY DỰNG VƯỜN CÂY ĂN QUẢ	81
5.1. Quy hoạch vùng trồng cây ăn quả.....	81
5.2. Thiết kế vườn quả.....	84
Phần 2. PHẦN CHUYÊN KHOA	95
Chương 6. CÂY CAM QUÝT (CITRUS)	97
6.1. Giá trị dinh dưỡng và ý nghĩa kinh tế	97
6.2. Nguồn gốc, phân bố tình hình sản xuất trên thế giới và trong nước	98

6.3. Phân loại và giới thiệu một số loài, thứ cam quýt chính đang trồng ở nước ta.....	102
6.4. Đặc điểm sinh vật học	109
6.5. Yêu cầu sinh thái	117
6.6. Kỹ thuật trồng trọt.....	120
Chương 7. CÂY CHUỐI (MUSA SPP).....	135
7.1. Giá trị dinh dưỡng và ý nghĩa kinh tế	135
7.2. Hệ thống phân loại	137
7.3. Nguồn gốc và phân bố.....	138
7.4. Tình hình sản xuất chuối của Việt Nam và các giống chuối ở nước ta	138
7.5. Đặc điểm thực vật học.....	141
7.6. Yêu cầu điều kiện ngoại cảnh	144
7.7. Kỹ thuật trồng.....	147
7.8. Thu hoạch.....	152
Chương 8. CÂY NHÃN (EUPHORIA LONGANA).....	153
8.1. Giá trị dinh dưỡng, ý nghĩa kinh tế	153
8.2. Nguồn gốc, phân bố và sản xuất nhãn trên thế giới và trong nước.....	153
8.3. Một số giống nhãn chủ yếu	158
8.4. Đặc điểm sinh vật học và yêu cầu điều kiện ngoại cảnh.....	160
8.5. Kỹ thuật trồng trọt	166
8.6. Thu hoạch, bảo quản, chế biến.....	177
Chương 9. CÂY VẢI (LITCHI CHINENSIS SONN)	179
9.1. Giá trị kinh tế và tình hình sản xuất vải trên thế giới và trong nước ..	179
9.2. Nguồn gốc - Phân loại và một số giống vải ở nước ta	181
9.3. Đặc điểm thực vật học.....	182
9.4. Đặc điểm sinh vật học của cây vải	183
9.5. Yêu cầu về sinh thái của cây vải	183
9.6. Kỹ thuật trồng trọt.....	185
9.7. Thu hoạch, bảo quản, chế biến.....	190
Chương 10. CÂY DỨA (ANANAS COMOSUS LOUR).....	193
10.1. Giá trị sử dụng.....	193
10.2. Nguồn gốc tình hình sản xuất dứa.....	193
10.3. Phân loại và các giống dứa.....	195
10.4. Yêu cầu điều kiện ngoại cảnh	197
10.5. Đặc điểm thực vật và sinh vật học	198

10.6. Kỹ thuật trồng trọt.....	201
10.7. Thu hoạch, vận chuyển, bảo quản.....	211
Chương 11. CÂY HỒNG (DLOSPYROS KAKI T).....	213
11.1. Giá trị dinh dưỡng và ý nghĩa kinh tế	213
11.2. Nguồn gốc phân bố và một số giống hồng.....	214
11.3. Đặc điểm sinh trưởng và phát triển.....	216
11.4. Yêu cầu điều kiện ngoại cảnh	217
11.5. Kỹ thuật trồng trọt.....	218
11.6. Thu hoạch, khử chất và chế biến.....	222
Chương 12. CÂY XOÀI (MANGIFERA INDICAL.)	227
12.1. Giá trị dinh dưỡng, ý nghĩa kinh tế của cây xoài	227
12.2. Nguồn gốc, phân bố và tình hình sản xuất xoài trên thế giới và trong nước.....	228
12.3. Phân loại và giới thiệu một số giống xoài tốt.....	235
12.4. Đặc điểm thực vật học.....	239
12.5. Yêu cầu sinh thái.....	241
12.6. Kỹ thuật trồng trọt.....	242
12.7. Thu hoạch, bảo quản	247
Phần 3. HƯỚNG DẪN THỰC HÀNH	249
Bài 1. THỰC HÀNH ƯƠM CÂY TỪ HẠT	250
1. Mục tiêu.....	250
2. Kiến thức chuyên môn cho bài thực hành.....	250
3. Thực hành.....	250
4. Trình tự thực hiện.....	251
5. Kiểm tra đánh giá.....	254
Bài 2. THỰC HÀNH GIÁM CÀNH VÀ RỄ CÂY ĂN QUẢ	256
1. Mục tiêu.....	256
2. Kiến thức chuyên môn cho bài thực hành.....	256
3. Thực hành.....	256
4. Trình tự thực hiện.....	257
5. Kiểm tra đánh giá	260
Bài 3. KỸ THUẬT NHÂN GIỐNG CÂY ĂN QUẢ BẰNG GHÉP CÂY.....	261
1. Mục tiêu.....	261
2. Kiến thức chuyên môn cho bài thực hành.....	261
3. Thực hành.....	262

4. Trình tự thực hiện.....	263
5. Kiểm tra đánh giá	266
Bài 4. KỸ THUẬT NHÂN GIỐNG CÂY ĂN QUẢ BẰNG CHIẾT CÀNH...	268
1. Mục tiêu.....	268
2. Kiến thức chuyên môn cho bài thực hành.....	268
3. Thực hành.....	269
5. Kiểm tra đánh giá	272
Bài 5. KỸ THUẬT ĐÓN TỈA CÀNH CÂY ĂN QUẢ.....	273
1. Mục tiêu.....	273
2. Kiến thức chuyên môn cho bài thực hành.....	273
3. Thực hành.....	273
4. Trình tự thực hiện.....	274
5. Kiểm tra đánh giá	274
Bài 6. QUAN SÁT ĐẶC ĐIỂM THỰC VẬT HỌC CỦA MỘT SỐ LOÀI CÂY ĂN QUẢ.....	275
1. Mục tiêu.....	275
2. Kiến thức chuyên môn	275
3. Thực hành.....	275
Tài liệu tham khảo	279

LỜI NÓI ĐẦU

Để phục vụ mục tiêu đào tạo sinh viên bậc cao đẳng chuyên nghiệp ngành trồng trọt, nhóm tác giả được sự phân công của Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật thuộc Đại học Thái Nguyên thực hiện biên soạn giáo trình Cây ăn quả với nội dung gồm ba phần:

Phần 1: Đại cương về cây ăn quả

Phần 2: Kỹ thuật trồng trọt một số cây ăn quả thường gặp

Phần 3: Hướng dẫn thực hành.

Trong quá trình biên soạn, các tác giả tập hợp và sử dụng kế thừa nhiều tài liệu, đặc biệt là Giáo trình cây ăn quả của Trường đại học Nông lâm Thái Nguyên, của Trường Đại học Nông nghiệp I Hà Nội và sự cung cấp tài liệu, góp ý quý báu của các nhà khoa học và đồng nghiệp. Tác giả xin chân thành cảm ơn sự đóng góp ý kiến và giúp đỡ quý báu của:

PGS.TS. Đào Thanh Vân - Giảng viên Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên
- Đại học Thái Nguyên.

PGS.TS. Hoàng Ngọc Thuận - Giảng viên Trường Đại học Nông nghiệp I Hà Nội.

Chắc chắn giáo trình này còn có thiếu sót, tác giả rất mong đợi sự đóng góp ý kiến tiếp theo của các nhà nghiên cứu, của các thầy trong chuyên ngành và của bạn đọc.

Xin chân thành cảm ơn!

NHÓM TÁC GIẢ